

Varga Nándor Lajos

1895—1978

1978. április 17-én 83 éves korában Budapesten meghalt Varga Nándor Lajos grafikusművész. Halála az erdélyi művészet számára is veszteséget jelent, mivel innen indult el. Korán elszármazott Erdélyből, de gyerek- és ifjúkora elszakíthatatlan szálakkal fűzte a Székelyföldhöz s mindig megmaradt erdélyi gondolkodású embernek és művésznek.

Losoncon 1895-ben született. Kis gyerek volt mikor szülei Sepsiszentgyörgyre költöztek s ez a város és a vidék jelentette számára a szülőföldet. Itt a Székely Mikó kollégiumban végezte a középiskolai tanulmányait s mint diák kerül be Gyárfás Jenő műtermébe. Ez döntő hatással volt további életére s a művészi pályára való elindítást a nagy székely festőtől kapja, akinek a művészete és egyénisége nagy hatással volt a fiatal diákra.

Tanulmányait Budapesten a Képzőművészeti Főiskolán folytatja s miután 1922-ben végzett, ugyanebben az intézetben tanársegéd, majd 1931 és 1948 között tanár volt.

1929-ben és 1931-ben mint állami ösztöndíjas Londonba megy s később majdnem az egész Európát beutazta. Művészi pályáján sok sikerben volt része. Sok önálló kiállításain kívül számos nemzetközi kiállításon vett részt s munkáival díjat nyert; Európán kívül kiállított még az Egyesült Államokban, Japánban stb. 1970-ben a Royal Society of Painters etchers and Engravers rendes és tiszteletbeli tagja s 1971-ben művészi munkásságáért Érdemes művész címet kapott.

Művészi pályája kezdetén nem a festészet, hanem a grafika felé fordul s a rézkarc, a rézmetszet mestere lett s mint grafikus művész vált ismertté. Kiemelkedő a grafikával foglalkozó szakirodalmi tevékenysége is. Nagy érdeme, hogy a művészi munka mellett időt szakított az új fiatal grafikus nemzedék felnevelésére is.

Varga Nándor Lajost nemcsak mint művészt, hanem mint embert is mindenki tisztelte és szerette. Szerénysége közvetlenséggel párosult s mindenkit azonnal megnyert. Ragaszkodása Sepsiszentgyörgyhöz, a Mikó Kollégiumhoz s a Múzeumhoz soha sem szűnt meg. Mint diák László Ferenc számára rajzolta az erősi festett edényeket s a régészet mindig megmarad érdeklődése tárgyának. Szeretett városának Sepsiszentgyörgynek állít emléket, amikor lerajzolja az összes építészeti emlékeket, hogy így megőrződjenek az utókor számára. Grafikai, szakirodalmi munkáinak megőrzőjeül a Sepsiszentgyörgyi Múzeumot jelölte ki s gondja volt rá, hogy alkotásai a múzeum gyűjteményébe kerüljenek. Ezek a képek a Múzeum képzőművészeti osztálya grafikai gyűjteményének a gerincét képezik.

Búcsúzunk a művésztől, az embertől, s a baráttól, aki munkájával, ragaszkodásával példát mutatott mindnyájunk számára. Emlékét az a sok szép kép őrzi, amivel a sepsiszentgyörgyi múzeumot gazdagította.

Dr. SZÉKELY ZOLTÁN